

PERUŠ ZOPER REPUBLIKO SLOVENIJO

PETI ODDELEK

pritožba št. 35016/05

SODBA

STRASBOURG

Ta sodba bo postala dokončna v okoliščinah, navedenih v drugem odstavku 44. člena konvencije. Mogoči so uredniški popravki.

PERUŠ v. SLOVENIA JUDGMENT

V zadevi Peruš proti Sloveniji

Evropsko sodišče za človekove pravice (peti oddelek) na seji senata v sestavi:

Dean Spielmann, *predsednik*,

Mark Villiger,

Karel Jungwiert,

Boštjan M. Zupančič,

Ann Power - Forde,

Angelika Nußberger,

Julia Laffranque, *sodniki*,

in Claudia Westerdiek, *sodna tajnica oddelka*,

po razpravi, zaprti za javnost, 4. septembra 2012

izreka to sodbo, ki je bila sprejeta istega dne.

POSTOPEK

1. Zadeva se je začela s pritožbo (št. 35016/05) proti Republiki Sloveniji, ki jo je po 34. členu Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (v nadaljnjem besedilu: konvencija) 15. 9. 2005 pri Sodišču vložil slovenski državljani Norbert Peruš (v nadaljnjem besedilu: pritožnik).
2. Pritožnika je zastopal B. Kuček, odvetnik iz Lenarta, po njegovi nenadni smrti pa A. Tušek, odvetnik iz Lenarta v Slovenskih goricah. Slovensko vlado (v nadaljnjem besedilu: vlada) je zastopala T. Mihelič Žitko, državna pravobranilka.
3. Pritožnik je zlasti trdil, da sodnice, ki je sodelovala v postopku glede njegovega predloga za revizijo, ni bilo mogoče šteti za nepristransko, ker je bila kot sodnica višjega sodišča predhodno že vpletena v zadevo.
4. Vladi je bila pritožba poslana 14. 1. 2011.
5. Sestava petega oddelka na razpravi 4. 9. 2012 je bila spremenjena v skladu s četrtem odstavkom 25. člena Poslovnika Sodišča.

DEJSTVA

I. OKOLIŠČINE ZADEVE

6. Pritožnik je bil rojen leta 1940 in živi v Slovenski Bistrici.

A. Postopek v zvezi z delovnim sporom

7. Zadeva se je začela z delovnim sporom po prerazporeditvi pritožnika na drugo delovno mesto v okviru gospodarske družbe za elektroinštalacijske storitve (v nadaljnjem besedilu: družba). Pozneje je pritožnik pri Delovnem sodišču v Mariboru vložil več zahtevkov, v katerih je med drugim zahteval razveljavitev sklepa o prerazporeditvi in plačilo razlike v plači.

8. 16. 4. 1993 je prvoinstanjsko sodišče izdalo odločbo, s katero je ugodilo zahtevkom pritožnika. Družba se je pritožila. 16. 12. 1993 je drugostopenjsko sodišče ugodilo pritožbi družbe in zadevo vrnilo v ponovno odločanje.

9. Delovno sodišče v Mariboru je 16. 2. 1994 izdalo odločbo, s katero je ugodilo pritožnikovemu zahtevku in razveljavilo sklep o prerazporeditvi. Ugotovilo je, da je bila prerazporeditev povezana s pritožnikovim udejstvovanjem v sindikalnih dejavnostih in njegovimi prizadevanji za izboljšanje odnosov med ljudmi v družbi. Po mnenju sodišča družbi ni uspelo dokazati obstoja z delom povezanih potreb, ki bi zahtevale prerazporeditev. Sodišče je odločilo, da je treba pritožniku plačati razliko v plači. Družba se je pritožila.

10. Višje delovno sodišče v Ljubljani je 18. 10. 1994 pritožbi ugodilo. Tričlanski senat, ki mu je predsedovala sodnica L. F., je ugotovil, da prvoinstanjsko sodišče v svojem sklepu ni navedlo ustrezne obrazložitve; predvsem ni raziskalo, ali obstajajo za prerazporeditev zakoniti razlogi, kot na primer večje potrebe po virih glede na pritožnikovo novo delovno mesto. Po mnenju višjega sodišča bi morale nižje sodišče kot priči zaslišati direktorja in vodjo komercialne. Zadeva je bila vrnjena v ponovno odločanje.

11. Delovno sodišče v Mariboru je 25. 4. 1995 postopek prekinilo, ker je bil proti družbi uveden stečajni postopek.

12. Pozneje je sodišče pritožnika večkrat pozvalo, da ga obvesti o poteku postopka glede stečaja družbe in da navede, ali ima še interes za nadaljevanje postopka v svoji zadevi. Pritožnik je predložil zahtevano dokumentacijo o izidu stečajnega postopka 18. 1. 1999 in zahteval nadaljevanje postopka v tej zadevi.

13. 5. 3. 1999 je sodišče nadaljevalo prekinjeni postopek v obsegu domnevno nezakonite prerazporeditve na drugo delovno mesto in izgubo plače ter zavrnilo druge zahtevke. Pritožnik je vložil pritožbo in predlog za revizijo. Oba sta bila zavrnjena.

14. 18. 2. 2002 je Delovno sodišče v Mariboru po štirih narokih in zaslišanju prič izdalo sodbo, s katero je zavrnilo pritožnikov zahtevek. Ugotovilo je, da je pritožnikova prerazporeditev na drugo delovno mesto v okviru družbe zakonito

temeljila na potrebah družbe po prilagoditvi spremembam na trgu in da zato ni upravičen do kakršne koli odškodnine. Pritožnik se je pritožil.

15. Višje sodišče v Ljubljani je 29. 8. 2002 zavrnilo pritožbo in pritrdilo sodbi Delovnega sodišča v Mariboru. Pritožnik je vložil revizijo, v kateri se je med drugim pritoževal, da ni bil prisoten na enem od narokov in da so bili njegovi zahtevki, ki jim je bilo prvotno ugodeno, na koncu zaradi nepravilnega vodenja sodnega postopka zavrnjeni.

16. 4. 11. 2003 je Vrhovno sodišče, ki je zasedalo kot petčlanski senat, v katerem je sodelovala tudi sodnica L. F., revizijo zavrnilo, ker je ugotovilo, da niso nižja sodišča naredila nobene napake pri uporabi postopkovnih pravil in da je bila pritožniku dana priložnost, da se udeleži vseh narokov. Prav tako je ugotovilo, da so bili prejšnji sodni sklepi razveljavljeni, ker je bilo glede njih ugotovljeno, da so napačni. Končno je Vrhovno sodišče še presodilo, da je bilo materialno pravo glede dejstev zadeve, kot so jih ugotovila nižja sodišča, pravilno uporabljeno.

17. 20. 1. 2004 je pritožnik vložil ustavno pritožbo, v kateri je izpodbijal ugotovitve Vrhovnega sodišča in očital, da je bil postopek zaradi sodelovanja sodnice L. F., ki je v pritožbenem postopku odločila v korist družbe, pristranski.

18. Ustavno sodišče je 11. 3. 2005 pritožbo iz procesnih razlogov zavrglo in pri tem navedlo, da pritožnik zaradi končnega stečajnega postopka proti družbi in dejstva, da je bila ta izbrisana iz sodnega registra, nima več pravnega interesa. Sklep je bil pritožniku vročen 15. 3. 2005.

B. Postopek glede pravice do sojenja v razumnem roku

19. V zvezi s to pritožbo, ki jo je Sodišče poslalo vladi, je Državno pravobranilstvo pritožnika obvestilo, da mu predlog poravnave ne bo ponujen. Pravobranilstvo je menilo, da v njegovem primeru pravica do sojenja v razumnem roku ni bila kršena. Ta dopis je bil pritožniku vročen 5. 2. 2009.

20. Pritožnik je 2. 11. 2009 na Okrajnem sodišču v Celju začel postopek, v katerem je zahteval odškodnino zaradi nepotrebnega odlašanja v zgoraj omenjenem postopku na delovnem sodišču. Skliceval se je na Zakon o varstvu pravice do sojenja brez nepotrebnega odlašanja (v nadaljnjem besedilu: zakon 2006) in na tej podlagi zahteval 5.000 EUR za nepremoženjsko škodo. Pritožnik je dodatno zahteval še 3.000 EUR za nepremoženjsko škodo na podlagi Obligacijskega zakonika.

21. Sodišče je obravnavo opravilo 24. 2. 2011 in 14. 3. 2011 izdalo sodbo, s katero je zavrnilo pritožnikov zahtevek za 3.000 EUR, ker je ugotovilo, da zanj ni pravne podlage. Glede zahtevka za 5.000 EUR je sodišče ugotovilo, da je sodno pristojno za odločanje o njem, ker je zadeva spadala v okvir 25. člena zakona 2006. Vendar pa je sodišče zahtevek zavrnilo, ker je bil vložen po izteku šestmesečnega roka, določenega v drugem odstavku 25. člena zakona 2006. Ugotovilo je, da je pritožnik prejel dopis Državnega pravobranilstva 5. 2. 2009 in da bi moral zato v skladu z zakonom 2006 vložiti odškodninski zahtevek najpozneje 5. 8. 2009. Pritožnik se ni pritožil.

II. UPOŠTEVANA DOMAČA ZAKONODAJA

22. Upoštevane določbe Zakona o pravdnem postopku (uradno prečiščeno besedilo UPB1, Uradni list RS, št. 12/03) se glasijo:

70. člen

"Sodnik ali sodnik porotnik ne sme opravljati sodniške funkcije:

...

5) če je v isti zadevi sodeloval v postopku pred nižjim sodiščem ...

6) če so podane druge okoliščine, ki vzbujajo dvom o njegovi nepristranskosti."

71. člen

"Tako ko sodnik ali sodnik porotnik izve za kakšen razlog izločitve iz 1. do 5. točke 70. člena tega zakona, mora prenehati s kakršnim koli delom v tej zadevi in to sporočiti predsedniku ali predstojniku sodišča, ki mu določi namestnika.

..."

23. Glede pravnih sredstev pred upravnim sodiščem glej 34. in 35. odstavek v *Mandić in Jović proti Sloveniji*, št. 5774/10 in 5985/10, 20. 10. 2011. Za ustrezne določbe zakona 2006 glej *Žunič proti Sloveniji*, (sklep) št. 24342/04, 16. do 26. odstavek, 18. 10. 2007.

PRAVO

I. ZATRJEVANA KRŠITEV PRVEGA ODSTAVKA 6. ČLENA KONVENCIJE GLEDE PRAVICE DO NEPRISTRANSKEGA SODIŠČA

24. Pritožnik je zatrjeval, da enega od sodnikov oziroma sodnice, ki je sodelovala v postopku glede njegovega predloga za revizijo, ni mogoče šteti za nepristransko, ker je kot sodnica višjega sodišča predhodno že sodelovala v zadevi. Skliceval se je na prvi odstavek 6. člena konvencije, ki se, kolikor je pomembno za zadevo, glasi:

“Vsakdo ima pravico, da o njegovih civilnih pravicah in obveznostih ... pravično ... odloča ... neodvisno in nepristransko z zakonom ustanovljeno sodišče ...”

A. Sprejemljivost

1. Trditve strank

25. Vlada je trdila, da notranjepravna sredstva niso bila izčrpana, in pri tem navedla, da pritožnik ni izkoristil možnosti zahtevka po prvem odstavku 4. člena v povezavi s 33. členom Zakona o upravnem sporu. Vlada je trdila, da čeprav pritožnik ne bi mogel doseči razveljavitve izpodbijanih sklepov, pa bi upravno sodišče lahko ugotovilo kršitev njegovih človekovih pravic in mu dodelilo odškodnino za vsakršno škodo, ki jo je utrpel. Vlada je svojo utemeljitev podprla s sklicevanjem na sodno prakso upravnega sodišča, ki jo je predložila v zgoraj navedeni zadevi *Mandić in Jović* (99. odstavek).

26. Pritožnik je ta ugovor izpodbijal. Trdil je, da je mogoče vložiti zahtevek, ki ga omenja vlada, le glede posameznih aktov in dejanj ter zgolj tedaj, ko drugi sodni postopki niso mogoči. Obstajala je ustaljena praksa, po kateri je bilo treba kršitve postopkovnih pravil uveljavljati v postopku, v okviru katerega naj bi bile storjene. Skliceval se je na sodno prakso Vrhovnega sodišča, zlasti na njegov sklep z dne 13. 12. 2007 (Up 726/2007). V tem sklepu je Vrhovno sodišče pritrdilo upravnemu sodišču, ki je zavrnilo zahtevek glede kršitve človekovih pravic, vložen po 4. členu Zakona o upravnem sporu, v katerem je pritožnica trdila, da v njeni pravnici zadevi sodnik ni bil imenovan skladno z zakonom. Vrhovno sodišče je ugotovilo, da je imela pritožnica v okviru glavnega postopka na rednih sodiščih na voljo sodno varstvo. Opozorilo je na ustaljeno sodno prakso višjih sodišč in Vrhovnega sodišča. Sodna praksa navaja, naj sodišča splošne pristojnosti odločajo o vprašanih pravice do nepristranskega sodišča v okviru svojega sistema rednih pravnih sredstev. Sklicevalo se je tudi na prakso Ustavnega sodišča, po kateri je treba v postopkih v okviru splošne sodne pristojnosti razpoložljiva pravna sredstva izkoristiti, še preden se lahko vloži ustavna pritožba glede pravice do poštenega sojenja, ki naj bi bila kršena v tem postopku.

27. Pritožnik je prav tako trdil, da zadevne določbe niso bile namenjene obravnavanju okoliščin, kot so bile njegove. Nejasen je bil celo začetek poteka tridesetdnevnega roka za vložitev takega zahtevka. Pritožnik je še trdil, da vlada v podporo svojim trditvam ni navedla nobene ustrezne sodne prakse.

2. Presoja Sodišča

28. Sodišče ponavlja, da mu v skladu s 35. členom konvencije ni treba odločati o tem, ali dejstva, ki jih uveljavlja pritožnik, morebiti razkrivajo obstoj kršitve, razen če so bila vsa notranjepravna sredstva že izčrpana v skladu s splošno priznanimi pravili mednarodnega prava. Če vlada uveljavlja neizčrpanje, je ona tista, ki mora dokazati, da je imel pritožnik v zadevnem obdobju teoretično in praktično na voljo obravnavano pravno sredstvo. Ko je dokaznemu bremenu zadoščeno, je pritožnik tisti, ki mora dokazati, da je bilo sredstvo, na katero se sklicuje vlada, dejansko izčrpano, ali pa je bilo v posebnih okoliščinah zadeve neustrezno in neučinkovito, ali pa, da zaradi obstoja posebnih okoliščin zanj ali zanjo ta zahteva ne velja (glej *Lukenda proti Sloveniji*, 43. in 44. odstavek, ESČP 2005-X).

29. Sodišče ugotavlja, da je tožbeni zahtevek po prvem odstavku 4. člena v povezavi s 33. členom Zakona o upravnem sporu odvisen od več dejavnikov, od katerih je eden ta, da je posledica dejanja protipravno oviranje, omejevanje ali preprečitev uživanja človekove pravice, drugi pa odsotnost vsakršnega drugega sodnega varstva. Sodišče ni tisto, ki bi moralo razglabljati o mogoči razlagi zadevnih določb v zvezi z zatrjevano kršitvijo jamstev poštenega sojenja v sodnem postopku. Ugotavlja, da se je pritožnik skliceval na sklep Vrhovnega sodišča (glej 26. odstavek), ki je vzbudil resne pomisleke, da bi lahko zahtevek pri upravnem sodišču zagotovil zadoščenje v zadevi, kot je ta. Sodišče na podlagi dokumentacije, ki mu je bila predložena, sklepa, da bi bila tedaj, ko je prišlo do zatrjevané kršitve v postopku na Vrhovnem sodišču, primerna pot do zadoščenja ustavna pritožba, ne pa tožbeni zahtevek pri upravnem sodišču. V obravnavani zadevi je pritožnik to pravno sredstvo uporabil, vendar je bil neuspešen iz razlogov, na katere ni mogel vplivati, kot je na primer stečaj družbe.

30. Ob ugotovitvi, da vlada ni dokazala, da bi bila pritožniku v zadevnem obdobju tako v teoriji kot tudi praksi na voljo možnost tožbenega zahtevka na upravnem sodišču, Sodišče zaključuje, da je treba njen ugovor zavrniti (glej smiselno prej navedeno zadevo *Mandić in Jović*, 112. odstavek, in *Belinger proti Sloveniji* (sklep), št. 42320/98, 2. 10. 2001).

31. Sodišče ugotavlja, da ta pritožba ni očitno neutemeljena v smislu točke a tretjega odstavka 35. člena konvencije. Prav tako ugotavlja, da ni nesprejemljiva niti iz katerih koli drugih razlogov. Torej jo je treba razglasiti za sprejemljivo.

B. Utemeljenost

1. Trditve strank

32. Pritožnik je trdil, da je dejstvo, da je sodnica L. F. odločala o njegovem predlogu za revizijo, pomenilo popolno kršitev postopkovne zakonodaje, zaradi česar bi morala biti sodba Vrhovnega sodišča razveljavljena. Prav tako je trdil, da je dejstvo, da se Vrhovno sodišče ni zdelo nepristransko, zadoščalo za ugotovitev kršitve pravice do poštenega sojenja.

33. Vlada je priznala, da je bila udeležba iste sodnice na dveh stopnjah postopka v nasprotju s 70. in 71. členom Zakona o pravdnem postopku. Vendar pa ravnanje sodnice L. F. ni razkrilo nobene dejanske pristranskosti. Vlada je uveljavljala tudi dejstvo, da je med prvim in drugim sodelovanjem sodnice v tej zadevi preteklo devet let in da so se medtem okoliščine zadeve precej spremenile. Poleg tega je Vrhovno sodišče ocenilo vidik zadeve, ki je bil popolnoma drugačen od tistega, ki ga je ocenil senat višjega sodišča, katerega članica je bila sodnica L. F.

2. Presoja Sodišča

34. V skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča je treba ob ugotavljanju

nepristranskosti sodišča za namene prvega odstavka 6. člena upoštevati osebno prepričanje in ravnanje posameznega sodnika v določeni zadevi – subjektivni pristop – kot tudi, ali so bila dana zadostna jamstva za izključitev vsakršnega legitimnega pomisleka glede tega – objektivni pristop (glej *Kyprianou proti Cipru* [VS], št. 73797/01, 118. odstavek, ESČP 2005-..., in *Fatullayev proti Azerbajdžanu*, št. 40984/07, 136. odstavek, 22. 4. 2012).

35. Prvič, glede subjektivnega preverjanja mora biti sodišče subjektivno brez osebnih predsodkov in nepristransko. V zvezi s tem je treba predpostavljati, da je do obstoja dokaza o nasprotnem sodnik nepristranski (glej med drugim *Padovani proti Italiji*, 26. 2. 1993, 26. odstavek, serija A št. 257-B, in *Morel proti Franciji*, št. 34130/96, 41. odstavek, ESČP 2000-VI). Ker v obravnavani zadevi ni nobenega dokaza o nasprotnem, ni nobenega razloga za dvom o osebni nepristranskosti sodnice L. F.

36. Drugič, skladno z objektivnim preverjanjem je treba presoditi, ali popolnoma ločeno od osebnega ravnanja sodnika obstajajo preverljiva dejstva, ki bi lahko vzbudila dvome o njegovi nepristranskosti (glej *Micallef proti Malti* [VS], št. 17056/06, 96. odstavek, ESČP 2009), kajti "pravici je treba ne le zadostiti; treba je poskrbeti, da ji bo zadoščeno". Glede tega ima lahko tudi nastopanje določen pomen. Pri tem gre za zaupanje, ki ga morajo sodišča v demokratični družbi vzbujati pri javnosti (glej *De Cubber proti Belgiji*, 26. 10. 1984, 26. odstavek, serija A št. 86). Tako mora vsak sodnik, glede katerega obstaja legitimen razlog za bojazen pred pomanjkanjem nepristranskosti, odstopiti. To pomeni, da je pri presoji, ali obstaja v določeni zadevi legitimen razlog za bojazen pred pomanjkanjem nepristranskosti določenega sodnika, stališče zadevne stranke sicer pomembno, ne pa tudi odločilno. Odločilno je vprašanje, ali se lahko to bojazen šteje za objektivno utemeljeno (glej med drugim prej navedeno zadevo *Micallef*, 96. odstavek).

37. Pri ugotavljanju objektivne utemeljenosti pritožnikove bojazni je mogoče upoštevati take dejavnike, kot so sodnikova dvojna vloga v postopku, čas, ki je pretekel med dvema sodelovanjema, ter obseg vpletenosti sodnika v postopek (glej *Švarc in Kavnik proti Sloveniji*, št. 75617/01, 40. odstavek, 8. 2. 2007, prej navedeno zadevo *Fatullayev*, 139. odstavek, in *Sigma Radio Television Ltd proti Cipru*, št. 32181/04 in 35122/05, 174. in 175. odstavek, 21. 7. 2011).

38. Glede tega Sodišče ugotavlja, da je sodnica L. F. predsedovala senatu višjega sodišča, ki je ugodil pritožbi nasprotne stranke zoper sodbo, ki je bila izdana v pritožnikovo korist. Senat je zadevo vrnil v ponovno odločanje. Pozneje je pritožnikov tožbeni zahtevek zavrnilo prvostopenjsko sodišče, on pa se je neuspešno pritožil na višje sodišče. Nato je vložil revizijo, ki jo je zavrnil senat Vrhovnega sodišča, katerega članica je bila sodnica L. F. Sodišče priznava, da je od dneva sodbe, ki jo je izdal senat višjega sodišča, ki mu je predsedovala sodnica L. F., do dneva sodbe senata Vrhovnega sodišča, katerega članica je bila sodnica L. F., preteklo devet let. Vendar je bila vloga, ki jo je imela sodnica L. F., na obeh stopnjah sodišča zelo pomembna. Bila je predsedujoča sodnica v senatu višjega sodišča in članica ali celo poročevalka – trditev pritožnika, ki je vlada ni

izpodbijala – v senatu Vrhovnega sodišča. Sodbi, ki sta bili izrečeni ob obeh priložnostih, sta se nanašali na vsebino zadeve in sta bili za pritožnika neugodni. Sodišče zato ugotavlja, da je bil dvom o nepristranskosti "sodišča" upravičen, in to ne le v očeh pritožnika, ampak tudi objektivno.

39. Sodišče pripominja, da v sodnem spisu ni nobene navedbe, da bi se sodnica L. F. zavedala svojega prejšnjega sodelovanja v tej zadevi ali da bi jo na to opozorili. Vendar Sodišče meni, da v sistemu, ki mu primanjkuje varoval, s katerimi bi zagotovili, da so sodniki opozorjeni na svojo predhodno vpletenost v določenih zadevah, obstaja tveganje nastanka težav, zlasti kadar so taka vprašanja odvisna od lastne presoje sodnikov (glej *Puolitaival in Pirttiäho proti Finski*, št. 54857/00, 44. odstavek, 23. 11. 2004, in prej navedeno zadevo *Švarc in Kavnik*, 41. odstavek).

40. Torej je bil kršen prvi odstavek 6. člena konvencije.

II. ZATRJEVANA KRŠITEV PRVEGA ODSTAVKA 6. ČLENA KONVENCIJE GLEDE POSTOPKA PRED USTAVNIM SODIŠČEM

41. Pritožnik se je v skladu s prvim odstavkom 6. člena pritoževal, da je bil postopek nepošten tudi zato, ker Ustavno sodišče ni obravnavalo njegovega očitka glede pomanjkanja nepristranskosti sodnice L. F. Izpodbijal je zlasti mnenje Ustavnega sodišča, po katerem naj bi pritožnik izgubil svoj pravni interes v zadevi zaradi stečaja nasprotne stranke v postopku.

42. Vlada je pritožnikovo trditev izpodbijala.

43. Sodišče ugotavlja, da je ta očitek povezan z zgoraj preverjenim očitkom in ga je zato mogoče razglasiti za dopustnega.

44. Ob upoštevanju ugotovitve v zvezi z vprašanjem pomanjkanja nepristranskosti sodnice L. F. (glej 34. do 40. odstavek) se Sodišču ne zdi potrebno, da bi ocenilo tudi vlogo Ustavnega sodišča pri tem, da se pritožniku zagotovi pošteno sojenje pred nepristranskim sodiščem.

III. ZATRJEVANA KRŠITEV PRVEGA ODSTAVKA 6. ČLENA IN 13. ČLENA GLEDE DOMNEVNO NEPRIMERNEGA TRAJANJA POSTOPKA

45. Pritožnik se je tudi pritoževal, da so bili postopki pred delovnim sodiščem nerazumno dolgi in da so bila pravna sredstva, ki so bila na voljo v Sloveniji, neučinkovita.

6. člen konvencije, kolikor pride v poštev, določa:

"Vsakdo ima pravico, da o njegovih civilnih pravicah in obveznostih ... v razumnem roku odloča ... sodišče ..."

13. člen konvencije določa:

"Vsakdo, čigar pravice in svoboščine, zajamčene s to konvencijo, so kršene, ima pravico do učinkovitih pravnih sredstev pred domačimi oblastmi, in to tudi če je kršitev storila uradna oseba pri opravljanju uradne dolžnosti."

46. Vlada je ugovarjala, da pritožnik ni izčrpal notranjepravnih sredstev, ker je odškodninski zahtevek vložil po izteku zakonskega roka. Trdila je, da je okrajno sodišče zavzelo jasno stališče, da bi bil zahtevek skladno z zakonom 2006 sprejemljiv, če bi pritožnik vložil pritožbo v roku. Pritožnik o tej trditvi ni izrazil mnenja.

47. Sodišče ugotavlja, da je pritožnik vložil zahtevek, v katerem je zahteval povračilo škode, ki jo je utrpel zaradi domnevno neprimernega trajanja postopka, pri čemer se je delno skliceval na zakon 2006, delno pa na Obligacijski zakonik. Sodišče pripominja, da je bilo že ugotovljeno, da Obligacijski zakonik ni predvideval učinkovitih pravnih sredstev glede pritožb o neprimernem trajanju postopka (glej prej navedeno zadevo *Lukenda*, 54. do 60. in 66. do 71. odstavek). Vendar pa je zakon 2006, na katerega se je pritožnik v svojem zahtevku tudi skliceval, predvideval posebno zadoščenje v obliki odškodnine, ugotovljeno v *Korenjak proti Sloveniji* [(sklep), št. 463/03, 15. 5. 2007] in *Carević proti Sloveniji* [(sklep), št. 17314/03, 3. 6. 2008], ki bi pomenilo primerno sredstvo za odpravo kršitve pravice do obravnavanja neke zadeve v razumnem roku. Sodišče tudi ugotavlja, da je Okrajno sodišče v Ljubljani zavzelo stališče, da je 25. člen zakona 2006, ki se je nanašal na prehodne predpise, veljal za zadevni postopek in da bi bil odškodninski zahtevek v pritožnikovi zadevi sprejemljiv, če bi bil vložen v zakonskem roku. V zvezi s tem Sodišče pripominja, da morajo pritožniki spoštovati veljavne predpise in postopke domače zakonodaje pri uporabi domačih pravnih sredstev (glej *Beguš proti Sloveniji*, št. 25634/05, 29. odstavek, 15. 12. 2011, in *Ben Salah, Araqui in Dhaime proti Španiji* (sklep.), št. 45023/98, ESČP 2000-IV), ter ugotavlja, da obravnavani pritožnik tega ni upošteval. Ugovoru vlade, ki se nanaša na neizčrpanje notranjepravnih sredstev v zvezi z očitkom nepotrebnega odlašanja po prvem odstavku 6. člena je zato treba ugoditi (prvi odstavek 35. člena konvencije).

48. Ob upoštevanju predhodne ugotovitve, da je pritožnik imel na voljo učinkovito pravno sredstvo, vendar ga ni pravilno uporabil, Sodišče ugotavlja, da je njegova pritožba po 13. členu v smislu točke a tretjega odstavka 35. člena konvencije očitno neutemeljena.

49. Ta del pritožbe je treba zato skladno s četrnim odstavkom 35. člena konvencije zavrniti.

IV. UPORABA 41. ČLENA KONVENCIJE

50. 41. člen konvencije določa:

"Če Sodišče ugotovi, da je prišlo do kršitve konvencije ali njenih protokolov, in če notranje pravo visoke pogodbenice dovoljuje le delno zadoščenje, Sodišče oškodovani stranki, če je potrebno, nakloni pravično zadoščenje."

A. Škoda

51. Pritožnik je zahteval 15.230 evrov (EUR) za premoženjsko škodo in 20.000 EUR za nepremoženjsko škodo, ki naj bi jo utrpel zaradi zatrtjevanih kršitev v tej zadevi.

52. Vlada je trdila, da sta zahtevka neutemeljena.

53. Sodišče ne zaznava nobene vzročne povezave med ugotovljeno kršitvijo in zatrtjevano premoženjsko škodo, zato ta zahtevek zavrača. Po drugi strani pa pritožniku po načelu pravičnosti na tej podlagi prisoja 5.000 EUR za nepremoženjsko škodo.

B. Stroški in izdatki

54. Pritožnik je zahteval tudi 3.500 EUR za stroške in izdatke, ki so nastali v postopku pred Sodiščem.

55. Vlada je zahtevek izpodbijala.

56. V skladu s sodno prakso Sodišča je pritožnik upravičen do povrnitve stroškov in izdatkov le, če dokaže, da so dejansko nastali in bili neizogibni ter da je njihov znesek razumen. Sodišče ugotavlja, da pritožnik v obravnavani zadevi ni obrazložil svojega zahtevka ali poslal spremljajočih dokumentov oziroma podrobnih podatkov, ki bi pokazali, da so zahtevani stroški dejansko nastali in bili potrebni (glej zadevo *S. I. proti Sloveniji*, št. 45082/05, 87. odstavek, 13. 10. 2011). Sodišče zato ta zahtevek zavrača.

C. Zamudne obresti

57. Po mnenju Sodišča je primerno, da zamudne obresti temeljijo na mejni posojilni obrestni meri Evropske centralne banke, ki se ji dodajo tri odstotne točke.

IZ TEH RAZLOGOV SODIŠČE SOGLASNO

1. *razglaša*, da je pritožba po prvem odstavku 6. člena glede pomanjkanja nepristranskosti sodišča in dejstva, da Ustavno sodišče ni obravnavalo povezane ustavne pritožbe, sprejemljiva, preostali del pritožbe pa nesprejemljiv;

2. *razsoja*, da je bil kršen prvi odstavek 6. člena konvencije zaradi pomanjkanja nepristranskosti sodnice L. F.;

3. *razsoja*, da ni treba preverjati pritožbe po prvem odstavku 6. člena konvencije glede tega, da Ustavno sodišče ni obravnavalo pritožnikove ustavne pritožbe;

4. *razsoja*,

a) da mora tožena država pritožniku v treh mesecih od dneva, ko postane sodba v skladu z drugim odstavkom 44. člena konvencije dokončna, plačati za nepremoženjsko škodo 5.000 EUR (pet tisoč

evrov) in morebitni davek;
b) da se za navedeni znesek od dneva poteka omenjenih treh mesecev do plačila obračunajo linearne obresti po stopnji, ki je enaka stopnji mejne posojilne obrestne mere Evropske centralne banke, za vse zamujeno obdobje z dodanimi tremi odstotnimi točkami;

5. *zavrača* preostali del pritožnikovega zahtevka za pravično zadoščenje.

Sestavljeno v angleškem jeziku in 27. 9. 2011 poslano v skladu z drugim in tretjim odstavkom 77. člena Poslovnika Sodišča.

Claudia Westerdiek Dean Spielmann
sodna tajnica predsednik